

Hlíðasmára 8
201 Kópavogi
sími 564 4104

Útgefandi
Læknafélag Íslands

Ritstjórn
Magnús Gottfreðsson,
ritstjóri og ábyrgðarmaður
Elsa B. Valsdóttir
Gerður Gröndal
Hannes Hrafnkelsson
Ingibjörg Jóna Guðmundsdóttir
Magnús Haraldsson
Sigurbjörgur Káráson

Tölfræðilegur ráðgjafi
Thor Aspelund

Ritstjórnarfulltrúi
Védis Skarphéðinsdóttir
vedis@lis.is

Blaðamaður
Gunnhildur Arna
Gunnarsdóttir
gag@lis.is

Auglýsingastjóri og ritari
Esther Ingólfsdóttir
esther@lis.is

Umbrót
Sævar Guðbjörnsson
saevar@lis.is

Upplag
1850

Prentun og bókband
Prenttækni ehf.
Vesturvör 11
200 Kópavogi

Áskrift
21.900,- m. vsk.
Lausasala
2190,- m. vsk.

© Læknablaðið

Læknablaðið áskilur sér rétt til að birta og geyma efni blaðsins á rafrænu formi, svo sem á netinu. Blað þetta má eigi afrita með neinum hætti, hvorki að hluta né í heild, án leyfis.

Fræðigreinar Læknablaðsins eru skráðar (höfundar, greinarheiti og útdráttir) í eftirtalda gagnagrunna: Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition, Scopus og Hísluna, gagnagrunn Landspítala.

The scientific contents of the Icelandic Medical Journal are indexed and abstracted in Medline (National Library of Medicine), Science Citation Index (SciSearch), Journal Citation Reports/Science Edition and Scopus.

ISSN: 0023-7213

Stórslys í aðsigi á bráðamóttökunni

Mýnd/gag.

Mór Kristjánsson yfirlæknir bendir á að fjöldi innliggjandi sjúklinga á bráðamóttöku hafi þrefaldast á tveimur árum. Mikill þrýstingur sé á að útskrifa sjúklinga. „Ég hef miklar áhyggjur af vetrinum. Það er stórslys í aðsigi,“ segir hann og minnir á að heilbrigðisstarfsfólk beri ábyrgð á þjónustu spítala sem sé sprunginn.

■ ■ ■ Gunnhildur Arna Gunnarsdóttir

„Það er vont að vera settur í ómögulega stöðu. Mér finnst staðan á bráðamóttöku Landspítala vera ómöguleg,“ segir Mór Kristjánsson, yfirlæknir smitsjúkdómalækninga Landspítala. Þróist sókn sjúklinga á móttökuna eins og síðustu þrjú ár geti bráðamóttakan ekki tekið við þeim öllum í vor, þegar influensan standi sem hæst. Deildin sé þegar yfirfull, sprungin. Hún gæti ekki með góðu móti tekið við sjúklingum kæmi upp hópslys.

Fólk viti það en aðgerðir til að breyta stöðunni séu ekki í augnsýn.

„Undir þessum kringumstæðum skapast ófaglegar aðstæður, heilbrigðisstarfsfólk verður á og sjúklingar gjalda fyrir það.“ Hann bendir á að fólk sé í alls konar ástandi þegar það komi á deildina; með óráð, í æsingarástandi og stundum skeytingarlaust um eigið ástand. Starfsfólk geti alls ekki hjálpað fólk að gæta að eigin velsæmi þegar svona stendur á. Aðstaða þessa sjúklinga sem stundum þurfa að vistast á göngum sé ekki boðleg.

„Þetta er óviðunandi ástand sem hefur versnað til muna síðustu þrjú ár. Ekkert bendir til annars en að það muni versna.“ Öllu ægi saman á deildinni. Þar séu sjúklingar, starfsmenn og gestir í of litlu rými. Sýkingarvarnirnar séu brostnar. Enn hefur ekki verið unnt að bregðast við ábendingu landlæknis frá því í desember í fyrra og í september í haust um að opna legudeildir í stað þess að vista sjúklinga á bráðamóttöku.

„Staðan er mjög ógnvekjandi þar sem við erum að fara inn í öndunarsýkingartímabil ársins, influensutímamann,“ segir Mór.

Mór segir lestur á skýrslu spítalans um starfseminu í október sláandi. „Alls 226 dagar eru skráðir vegna innlagðar sjúklinga á bráðadeildina í október árið 2017. Þeir eru 417 í október árið 2018 og 573 nú í október.“ Sé staðan uppreiknuð sé aukningin ígildi einnar legudeildar á Landspítala. Starfsemi bráðadeildarinnar hafi þrefaldast á þremur starfsárum án nokkurra breytinga á aðbúnaði. Þá hafi sjúkkrarúmum fækkað á spítalanum í heild um 43 frá 2014 til ársloka 2018.

„Ég hef miklar áhyggjur af vetrinum. Ég tel stórslys í aðsigi. Það er fyrirsjáanlegt að þetta getur ekki farið vel. Það er full ástæða til að vara við því,“ segir Mór.

„Þróunin er ógnvænleg og aðgerðarleysið hálfgerð normalisering á óeðlilegu ástandi. Þegar maður vinnur á bráðamóttökunni áttar maður sig á því hvað ástandið er galið.“ Gríðarlega mörg legurými séu á göngunum. Fólk mjög veikt, berskjaldað og sýkingavarnir, eins og fram hafi komið, brostnar.

„Geðsvið, lyflækningasvið, skurðsvið og flæðisvið eru öll sprungin,“ les Mór úr starfsemissupplýsingum spítalans fyrir október. Þau séu með rúmanýtingu yfir 100%.

Óboðlegar starfsaðstæður séu streituvaldur í starfseminni. „Það er ekki heilbrigðisráðherra eða stjórn spítalans sem ber ábyrgð á starfseminni. Ábyrgðin á vöndri vinnuaðstöðu er sett á heilbrigðisstarfsfólk og það er lækinn sem síðan ber endanlega ábyrgð á sjúklingnum.“

Vanmáttur starfsmanna sé mikill. „Ég kvíði fyrir vetrinum,“ segir Mór.